

วิชา ภาษาไทย

เรื่อง พินิจวรรณคดี (๒)

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ครูผู้สอน ฟาริเดาะห์ เบญญาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ สืบสานวรรณคดี

พินิจวรรณคดี (๒)

ตัวชี้วัด ท ๕.๑ ม. ๒/๒, ม. ๒/๓

กิจกรรม

ยังจำได้ไหม....

คำถาม

การพิจารณาวรรณคดี คือ...

การพิจารณาวรรณคดี

คือ การศึกษาวรรณคดีผ่านการตีความ การวิเคราะห์ วิจัย พิเคราะห์เนื้อหา แนวคิด และประเมิณองค์ประกอบและวิธีการประพันธ์ เพื่อให้เข้าใจคุณค่าของวรรณคดี

หลักการพิจารณากรณี

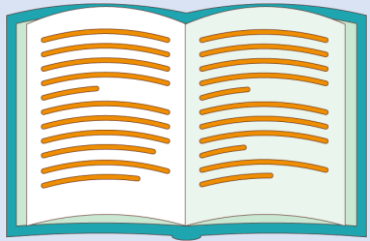
๕. ประเมินค่า

๔. วิจัย

๓. วิเคราะห์

๒. ตีความ

๑. ทำความเข้าใจเรื่อง

องค์ประกอบของวรรณคดี

เนื้อหา

ใจความสำคัญ
ของวรรณคดี

รูปแบบ

ลักษณะของงาน
ประพันธ์ที่ผู้แต่ง
เลือกใช้

ภาษา

ถ้อยคำที่เรียบเรียง
ขึ้นเพื่อสื่อเรื่องราว
มาสู่ผู้รับสาร

กิจกรรม

พิจารณาบทประพันธ์

ปัญญาประดิษฐ์อัจฉริยะ

ขอเป็นเกียรติขอรับ
ไปจนกว่าชีวิตจะบรลัย

เสียงร้องให้รำหาเหมือนฟ้าร้อง
พระเลื้อเมืองเมินมองแล้วร้องให้

บัดเดียวตั้งห่างแห่งวังเวงแว่ว

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน
แม้ใครรักรักมั่งชังชังตอบ

ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด
ที่พียงหนึ่งพียงได้แต่กายตน
รู้อะไรใดไม่รู้วิชา

(พระอภัยมณี:สุนทรภู่)

ไม้ซออ้ออเอียดเบียดออก
ออกแอดแอดออกดยอดไกว
กระเพื่อมพลิ้วพลิ้วปลิวคว้าง
บนแพใบไม้ไผ่เียงอง

ลมลอดไล่เลียวเรียวไผ่
แพใบไผ่น้ำล้าคลอง
เธอวางร่างปล่อยล่อยล่อง
แสงทองส่องทาบฉาบมา

(บทประพันธ์จากหนังสือ “คำหยาด” ของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

อันเกาะแก้วพิสดารสถานนี้
แต่คราวหลวงครั้งสมุทรโคดม
เธอทำอะไรไว้ที่ริมภูเขาลวง
ได้สืบพืชยึดอยู่แต่โบราณ

โกชนาสาสีก็มีถม

มาสร้างสมศึกษาสมาทาน

ครั้นแตกรวงออกมาเล่าเป็นข่าวสาร

คิดอ่านเอาเดี่ยวมาเหลียวไป

(พระอภัยมณี:สุนทรภู่)

“เขี้ยวมาพำพร้องเพรา
หูกว้างตะแบกบรรณ
สระคร้ออย่างรังราย
ลมไต้ยะยาบสา
เปรียบชายมีกมวยเกล้า
นกหกและห่านหงส์

ดุจตั้งเขานีลาชั้น
ขจรพรรณไพสา
กิ่งทรสายทรสุมผกา
ขาพรั่งพร้อมในไพรพง
ไม้ค้อมเกล้ากราบกลางดง
ลงจับไม้แข่งขันขัน”

(“มหาชาติคำหลวง”)

กิจกรรม

นักพินิจวรรณคดีตัวน้อย

ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์แล้วพิจารณาองค์ประกอบของวรรณคดี

๑. เนื้อหา

.....
.....
.....

๒. รูปแบบ

.....
.....
.....

๓. การใช้ภาษา

.....
.....
.....

ใบงาน เรื่อง พินิจวรรณคดี

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน
เวลาไม่เกิน ๑๕ นาที

ตัวอย่างใบงาน เรื่อง พินิจวรรณคดี

สามารถดาวน์โหลดใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

อิศรญาณภาษิต

ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสารโบราณว่า
น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าอัมมาสัย
เราก็จิตดูแลเขาก็ใจ
รักกันไว้ดีกว่าซังระวังการ
ผู้ใดดีดีต่ออย่างอกิจ
ผู้ใดผิดผ่อนพักอย่าหักหาญ
สิบตีก็ไม่ถึงกับกิ่งพาล
เป็นชายชาญอย่าเพื่อคาดประมาทชาย
รักสั้นนั้นให้รู้อยู่เพียงสั้น
รักยาวนานอย่าให้เย็นเกินกฎหมาย
มิใช่ตายแต่เขาเราก็ตาย
แหงนดูฟ้าอย่าให้อายเทวดา
อย่าดูถูกบุญกรรมว่าทำน้อย
น้ำตาลย่อยหยดเท่าไรได้หนักหนา
อย่างนอนเปล่าเอากะจกยกออกมา
ส่องดูหน้าเสียทีหนึ่งแล้วจึงนอน

ผู้ประพันธ์ : หม่อมเจ้าอิศรญาณ

บทอ่าน

เรื่อง อิศรญาณภาษิต

ตัวอย่างบทความ เรื่อง อิศรญาณภาษิต

สามารถดาวน์โหลดบทความได้ที่ www.dltv.ac.th

ขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม

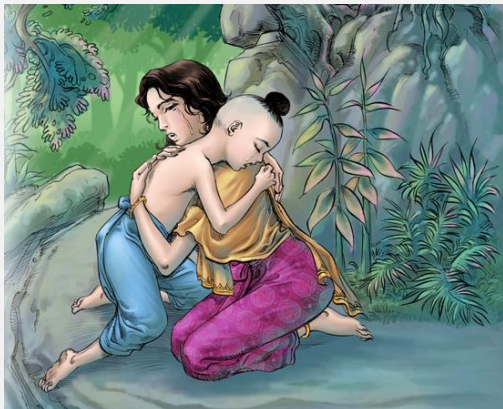
แม่รักลูกลูกก็รู้ที่อยู่ว่ารัก
จะกินนอนนอนว่าเมตตาเตือน
แม่วันทองของลูกจงกลับบ้าน
จะก้มหน้าลาไปมิได้กลัว

นางกอดจูบลูบหลังแล้วสั่งสอน
พ่อไปตีศรีสวัสดิ์กำจัดภัย
ลูกผู้ชายลายมีอนั้นคือยศ
แล้วพาลูกออกมาข้างท่าเกวียน

ลูกก็แลดูแม่แม่ดูลูก
สะอื้นร่ำอำลาด้วยอาลัย
เหลียวหลังยังเห็นแม่แลเขม้น
แต่เหลียวเหลียวเลี้ยวลับวับวิญญาน

คนอื่นสักหมื่นแสนไม่แมนเหมือน
จะจากเรือนร้างแม่ไปแต่ตัว
เขาจะพาลว่ารุ่นแม่ทูนหัว
แม่อย่ามัวหมองน้กจงหักใจ
อำนาจพรพलयน้อยละห้อยให้
จนเติบโตใหญ่ยิ่งยวดได้บวชเรียน
เจ้าจงอดส่ำทำสม่าเสมียน
จะจากเจียนใจขาดอนาใจ
ต่างพันผูกเพียงว่าเลือดตาไหล
แล้วแข็งใจจากนางตามทางมา
แม่มก็เห็นลูกน้อยละห้อยหา
โอ้เปล่าตาต่างสะอื้นย็นตะลึง

ผู้แต่ง:พระสุนทรโวหาร

บทอ่าน เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม

ตัวอย่างบทความ เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน กำเนิดพลายงาม

สามารถดาวน์โหลดบทความได้ที่ www.dltv.ac.th

พระอภัยมณี

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์
มันแสนสุดลึกลำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด
ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน
บิดามารดาก็รักมักเป็นผล
ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตน
เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา
แม้ใครรักรักมั่งชั่งชังตอบ
ให้รอบคอบคิดอ่านะหลานหนา
รู้สิ่งใดไม่สู้รู้วิชา
รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี

ผู้แต่ง:พระสุนทรโวหาร

บทอ่าน เรื่อง พระอภัยมณี

ตัวอย่างบทความ เรื่อง พระอภัยมณี

สามารถดาวน์โหลดบทความได้ที่ www.dltv.ac.th

รามเกียรติ์ ตอน บทพากย์เอราวัณ

อินทรชิตบิดเบือนกายิน	เหมือนองค์อมรินทร์
ทรงชชเอราวัณ	
ช้างนิมิตฤทธิแรงแข็งขัน	เผือกผ่องผิวพรรณ
สี่สังข์สะอาดโอฬาร	
สามสิบสามเศียรโสภา	เศียรหนึ่งเจ็ดงา
ตั้งเพชรรัตน์รูจี	
งาหนึ่งเจ็ดโบกขรณี	สระหนึ่งย่อมมี
เจ็ดกออุบลบันดาล	
กอหนึ่งเจ็ดดอกดวงมัลย์	ดอกหนึ่งแบ่งบาน
มีกลีบได้เจ็ดกลีบผกา	
กลีบหนึ่งมีเทพธิดา	เจ็ดองค์โสภา
แน่นน้อยลำพานงพาล	
นางหนึ่งยอมมีบริวาร	อีกเจ็ดเขาวมมัลย์
ล้วนรูปนิรมิตมายา	
จับระบำรำร่ายสายหา	ชำเลื่องหางตา
ทำที่ดั่งเทพอัปสร	
มีวิมานแก้วงามบวร	ทุกเกษกฤษุขร
ดั่งเวไซยันต์อมรินทร์	

ผู้ประพันธ์: พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

บทอ่าน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน บทพากย์เอราวัณ

ตัวอย่างบทความ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน บทพากย์เอราวัณ

สามารถดาวน์โหลดบทความได้ที่ www.dltv.ac.th

กิจกรรม

นำเสนอผลงานการพินิจวรรณคดี

นำเสนอผลการพิจารณาที่ดี

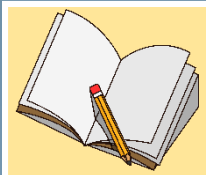

สรุป

การพิจารณาวรรณคดี

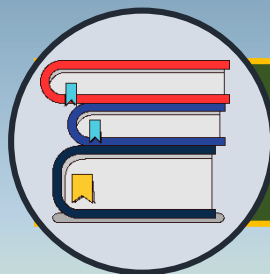
คือ การศึกษาวรรณคดีผ่านการตีความ การวิเคราะห์ วิจารณ์ พิจารณาเนื้อหา แนวคิด และประเพณีองค์ประกอบ และวิธีการประพันธ์ เพื่อให้เข้าใจคุณค่าของวรรณคดี

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

หนังสือวรรณคดีและวรรณกรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ปากกาสี

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

